

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
GENEL SEKRETERLİĞİ**

Sayı : 35649853-TİM.KİB.GSK.UYG.2023/148-734

Giresun, 10/03/2023

Konu : Çine Narenciye İhracatı

E-POSTA

**KARADENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ ÜYELERİNE SİRKÜLER
2023 /149**

Sayın üyemiz,

Tarım ve Orman Bakanlığının (TOB) bir yazısına atfen, Ticaret Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğünden alınan 10/03/2023 tarih 83496674 sayılı yazıda;

Ülkemizden Çin Halk Cumhuriyetine narenciye ürünlerinin ihracatının başlatılmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi (GACC) tarafından Bakanlıklarına iletilen yazı ve iş planında; narenciye ihracatı kapsamında zararlı kontrolü için ülkemizin aldığı tedbirlere ilişkin GACC uzmanlarının görüşlerinin kaydedildiği ve ihracat izin sürecinin hızlandırılması için Çinli uzmanların ülkemizdeki üretim yeri ve paketlenme tesislerine yönelik; inceleme (video inceleme-yerinde inceleme-belge incelemesi) talep edildiğinin bildirildiği yazının devamında, Çin tarafının ekte yer alan talepler listesi konusunda Bakanlıkları tarafından üretim alanlarıyla ilgili çalışmalar yürütülmekle birlikte Çin tarafından COVID-19 önlemlerine ilişkin Bakanlıkları kayıtlarında yer almayan bilgi ve belge talep edildiği ifade edilmektedir.

Bilgilerinize sunarız.

e-imzalıdır

Şahin KURUL
Genel Sekreter a.
Şube Müdürü

Ekler:

- Ek1:** Yazı Sureti
- Ek2:** Resmi Yazı (Çince) (2 Sayfa)
- Ek3:** İş Planı (Çince) (4 Sayfa)
- Ek4:** Resmi Yazı (Gayri resmi İngilizce Çevirisi) (3 Sayfa)
- Ek5:** İş Planı (Gayri resmi İngilizce Çevirisi) (6 Sayfa)
- Ek6:** Resmi Yazı (Türkçe Çevirisi) (3 Sayfa)
- Ek7:** İş Planı (Türkçe Çevirisi) (6 Sayfa)

Karadeniz İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği
Atatürk Bulvarı No:19/E PK.51 28200 GİRESUN
Telefon: 0.454.2162426 (PBX)
Faks: 0.454.2164842-2168890
e-posta: kib@kib.org.tr Kep: kib@hs01.kep.tr
Web : www.kib.org.tr

Şahin KURUL tarafından 5070 sayılı kanun gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Ayrıntılı bilgi için: Şahin KURUL – Şube Müdürü

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : E-21817801-724.99-8948960

Konu : Çin'e Narenciye İhracatı

TİCARET BAKANLIĞINA
(İhracat Genel Müdürlüğü)

Bilindiği üzere kiraz ve Antepfıstığı'nın Çin'e ihracatında olduğu gibi, 2013 yılından itibaren ülkemizden Çin Halk Cumhuriyetine narenciye ürünlerinin ihracatının başlatılmasına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğümüz kanalıyla Bakanlığımıza iletilen ve ekte yer alan Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi'nin (GACC) yazısı ve iş planında özetle; narenciye ihracatı kapsamında zararlı kontrolü için ülkemizin aldığı tedbirlere ilişkin GACC uzmanlarının görüşlerinin kaydedildiği ve ihracat izin sürecinin hızlandırılması için Çinli uzmanların ülkemizdeki üretim yeri ve paketlenme tesislerine yönelik; inceleme (video inceleme-yerinde inceleme-belge inceleme) talep edildiği bildirilmektedir.

Çin tarafının ekte yer alan talepleri incelendiğinde Bakanlığımız kayıtlarında yer almayan bir çok detayın (üretim yeri ve paketlenme tesislerinde çalışanların; sağlık yönetimi, COVID-19 önleme ve kontrolüne ilişkin eğitim kayıtları, COVID-19 önleme ve kontrol gereklilikleri, Çin'e yapılan narenciye ihracatında üretim ve paketlenme (ürün işleme) esnasında COVID-19 önleme ve kontrol önlemlerinin uygulanması koruma gereklilikleri vb.) istendiği görülmektedir.

Çin tarafınca belirtilen denetim öncesi, sırası ve sonrasında yapılacak çalışmalarda denetimlerle ilgili tüm detaylar ekli nota ve denetim iş planında belirtilmektedir.

Çin tarafının ekte yer alan talepler listesi konusunda Bakanlığımız tarafından üretim alanlarıyla ilgili çalışmalar yürütülmektedir. Diğer konu başlıklarının Bakanlığınızca değerlendirilerek ilgili ihracatçı birlikleriyle paylaşılması, birlikler aracılığıyla ihracatçı firmaların bilgilendirilmesi ve sektör görüşleriyle birlikte nihai görüşlerinizin Bakanlığımıza iletilmesi hususunda gereğini bilgilerinize arz ederim.

Dr. Durali KOÇAK
Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

- 1 - Resmi Yazı (Çince) (2 Sayfa)
- 2 - İş Planı (Çince) (4 Sayfa)
- 3 - Resmi Yazı (Gayri resmi İngilizce Çevirisi) (3 Sayfa)
- 4 - İş Planı (Gayri resmi İngilizce Çevirisi) (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EFB5957F-259F-439A-BF4F-71EAD939BE42

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara

Tel: (0312) 287 33 60 Faks:

KEP Adresi: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alper Savaş

NAZLIM

Mühendis

- 5 - Resmi Yazı (Türkçe Çevirisi) (3 Sayfa)
6 - İş Planı (Türkçe Çevirisi) (6 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: EFB5957F-259F-439A-BF4F-71EAD939BE42

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Eskişehir Yolu 9. Km. Lodumlu Mevkii 06800 Çankaya/ Ankara

Tel: (0312) 287 33 60 Faks:

KEP Adresi: tarimvormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alper Savaş

NAZLIM

Mühendis

关于土耳其柑橘输华有害生物 防控措施评议意见的函

土耳其驻华大使馆：

贵方关于提供土耳其柑橘输华有害生物防控措施来函收悉。经中方专家研究，现回复意见如下：

一、关于地中海实蝇 *Ceratitis capitata*、桔芽瘿螨 *Aceria sheldoni*、刺槐荚螟 *Ectomyelois ceratoniae*、柠檬干枯菌 *Deuterophoma tracheiphila*、桔花巢蛾 *Prays citri*

很高兴双方就上述 5 种有害生物的检疫地位达成一致，中方同意贵方采取综合管理措施进行防控，同时针对地中海实蝇须采用冷处理措施。冷处理指标要求如下：

1.11°C 或以下（果肉温度），连续处理 14 天或以上；或
1.67°C 或以下（果肉温度），连续处理 16 天或以上；或
2.22°C 或以下（果肉温度），连续处理 18 天或以上。

二、关于木质部难养细菌 *Xylella fastidiosa*

鉴于贵方提供文献证实木质部难养细菌在土耳其没有分布，中方同意将该有害生物从管制生物名单中删除。

三、关于无花果蜡蚧 *Ceroplastes rusci*、玫瑰短喙象 *Pantomorus cervinius*

贵方认同柑橘（包括柠檬）是无花果蜡蚧和玫瑰短喙象寄主，但同时强调土耳其国内存在着大量的寄主和天敌，不需要采取相应措施防治这两种有害生物。这两种有害生物是中国进

中华人民共和国海关总署
GENERAL ADMINISTRATION OF CUSTOMS OF P. R. CHINA

境植物检疫性有害生物,中方建议须开展果园监测并采取适当的物理、生物或化学防控措施,以降低种群密度,并通过采后生产加工筛选环节进一步去除。

四、关于苏铁刺圆盾蚧 *Selenaspidus articulatus*、冬生疫霉 *Phytophthora hibernalis*、丁香疫霉 *Phytophthora syringae*、苹果茎沟病毒 *Apple stem grooving virus*

贵方指出这4种有害生物在土耳其少见、不危害柑橘或没有分布。但根据文献记载,柑橘均为上述有害生物寄主,且在土耳其有分布,中方建议须采取针对性措施进行防控。

文献:

1. Dogmus-Lehtijarvi T., et al. 2014. First Report of *Phytophthora syringae* on *Cedrus libani* in Turkey. Plant Disease, 98 (6): 846
2. www.cabi.org/cpc

为加快推动土耳其柑橘输华准入工作,按照风险分析进度,下一步双方将考虑开展输华柑橘的实地评估。鉴于当前全球新冠疫情蔓延,中方建议采取远程视频检查的方式代替实地评估开展风险分析考察。中方已制定了远程风险分析考察工作方案草案(见附件),现提供给贵方征求意见。

顺致敬意。

中华人民共和国海关总署

动植物检疫司

2022年9月19日

抄送:中国驻土耳其大使馆

Address: No.6, Jian Guo Men Nei Avenue, Beijing 100730, People's Republic of China
Phone: (86 10) 6519 4949 Fax: (86 10) 6519 4712 E-mail: pqdgacc@126.com

土耳其柑橘输华远程风险分析 考察工作方案（草案）

为完善土耳其柑橘输华风险分析报告，推动土耳其柑橘安全输往中国，根据风险分析进度，中国海关总署计划对土耳其柑橘输华有害生物控制措施进行风险分析考察。鉴于当前新冠疫情蔓延，本次风险考察工作采取远程方式进行。具体考察工作方案如下：

一、考察人员和考察方式

（一）成立联合专家组。

由中国海关总署、中国驻土耳其大使馆（待定）、土耳其植物检疫主管部门成立联合专家组，开展风险分析远程考察。专家组名单由三方商定。考察中，土方需组织相关出口企业做好配合工作。

（二）考察方式。

本次考察采取“视频考察+实地考察+文件审查”的方式开展。其中：

1. **视频考察。**在土方专家配合下，中方国内专家通过远程视频方式对输华柑橘开展风险分析考察。

2. **实地考察。**中国驻土耳其大使馆专家赴相关柑橘产区，在中方国内专家组视频连线方式配合下，与土方专家共同开展输华柑橘风险分析实地评估。考察内容至少包括有害生物防控、果园管理、包装厂管理、出口前检疫以及出证体系等环节。

3. **文件审查。**土方根据中方要求准备输华果园和包装厂管理以及有害生物防控等相关技术资料（包括文件和视频等，需要提

供的印证材料要求见第二部分)，中方专家开展文件审查。

4. 中方专家组综合远程视频考察和文件审核的结果完成对土耳其柑橘输华远程风险分析考察。

二、考察内容及要点

考察主要包括四个方面的情况：

(一) 土耳其柑橘企业 COVID-19 疫情防控情况。

需提供的印证材料包括：

1. 土耳其植物检疫主管部门对输华柑橘生产加工过程 COVID-19 疫情的防控要求，如对从业人员的健康管理、装卸储运过程防控要求、生产加工过程防控要求、应急处置、清洁消毒等。

2. 土耳其植物检疫主管部门对柑橘果园和包装厂开展的 COVID-19 疫情防控培训记录。

3. 土耳其柑橘企业输华柑橘生产加工过程中 COVID-19 疫情的防控措施落实情况。

(二) 土耳其植物检疫主管部门对输华柑橘有害生物防控体系建设情况。

需提供的印证材料包括：

1. 土耳其柑橘种植生长期间有害生物发生的基础资料。

2. 对输华柑橘有害生物的管控措施、有害生物监测开展情况及监测结果、溯源体系运行情况报告或相关记录，尤其是中方关注的有害生物管控措施。

3. 对输华柑橘果园包装厂的注册登记要求及流程；拟输华的柑橘果园及包装厂名单。

4. 对柑橘果园和包装厂开展的植物疫情防控培训记录。

5. 对柑橘果园和包装厂的日常监管记录。

6. 土耳其官方对输华柑橘的出口前检验检疫情况，包括检疫机构、实验室情况，出口检疫流程、抽样比例、检疫方法、检验标准；实验室有害生物检测结果记录、授权/认可的实验室对柑橘样品的检验（如农药残留）结果记录等。

（三）土耳其柑橘企业有害生物管控和质量控制情况。

需要提供的印证材料包括：

1. 被考察的果园、包装厂平面图。

2. 果园有害生物防疫管理制度运行情况，包括果园田间有害生物调查记录及调查情况总结，采取的有害生物防控措施等。

3. 包装厂对有害生物的防控措施及相关情况。

4. 柑橘生长、包装期间农药使用情况（如农药的种类、用药时间、浓度、次数、用药面积等）。

5. 柑橘企业技术人员参加官方培训情况及培训记录。

（四）输华柑橘采摘、运输、包装流程。

提供录制好的视频材料，在考察时对具备条件的现场当场连线视频抽查，包括：

1. 果园田间管理情况，如生长期间对柑橘的管理、采摘现场等。

2. 柑橘包装厂从原料进厂到成品的整个过程，包括原料进厂、柑橘分拣（如有）、清洗（如有）、包装、存放、装运等各个包装加工环节。

三、其他相关要求

（一）考察之前的相关准备工作。

为保障考察工作的顺利进行，在考察之前，中土双方应加强

联系，提前做好如下准备工作：

1. 双方联系确定具体的考察日期及程序安排，包括双方考察人员名单、需提前准备的相关工作和特别注意事项等。

2. 土方应对照考察内容及要点的要求，提前准备好所有的印证材料，包括各种文本资料和视频资料，并提交中方专家。其中，对于果园和包装厂视频资料，应根据主要出口产区分布情况，每个产区内提供至少 1 个代表性果园和 1 个包装厂的视频资料。视频资料可采用中文或英文文字对视频中的相关情况进行介绍或说明。

3. 土方应为实地考察人员提前准备好必要的检查工具，如离心管、镊子、样品袋、酒精棉、手持放大镜、拍摄设备等。

4. 考察期间，土方应保证土方相关人员全部到位，随时答复中方专家考察组的询问或调查，避免因人员缺位影响考察工作的顺利进行。

(二) 通报考察结果。

中方向土方通报考察结果。如需整改或补充相关证明材料，土方应尽快完成整改或补充材料。中方专家将结合风险分析考察结果和土方此前提提供的技术资料完成风险评估报告，并就进口柑橘植物检疫要求进行技术磋商，尽快确定议定书文本。

Note on the comments of the pest control measures of Turkish Citrus export to China

Embassy of the Republic of Turkiye in China,

Your note on the measures for pest control of Turkish citrus export to China has been well received. After research by Chinese experts, our reply is hereby as follows,

1. Regarding to *Ceratitis capitata*, *Aceria Sheldoni*, *Ectomyelois ceratoniae*, *Deuterophoma tracheiphila* and *Prays citri*,

We welcome both sides have reached an agreement on the quarantine control of the five pests mentioned above. Chinese side agrees operations and comprehensive measures carried out for control, and cold treatment measures adopted for the *Ceratitis capitata*. The requirements for cold treatment indicators are as follows:

1.11°C or below (pulp temperature), continuous treatment for 14 days or more; or

1.67°C or below (pulp temperature), continuous treatment for 16 days or more; or

2.22°C or below (pulp temperature) continuous treatment for 18 days or more.

2. Regarding to *Xylella fastidiosa*

In view of the documentation provided by Turkish side confirming

the absence of xylem fastidiosa bacteria in Turkiye, China's side agrees to remove this pest from the list of controlled organisms.

3. Regarding to *Ceroplastes rusci*, *Pantomorus cervinus*

Turkish side agreed that citrus (including lemon) is the host of *Ceroplastes rusci* and *Pantomorus cervinus*, but meanwhile emphasized that there are a large number of hosts and natural enemies in Turkiye, and no corresponding measures are required to control these two pests.

These two pests are imported phytosanitary pests in China. We suggest that orchard monitoring and appropriate physical, biological or chemical control measures should be carried out to reduce the population density, and further removal should be carried out through postharvest production and processing screening.

4. Regarding to *Selenaspidus articulatus*, *Phytophthora hibernalis*, *Phytophthora syringae* and Apple stem grooving virus

Turkish side points out that these four pests are rare in Turkiye, and they do not harm citrus or have no distribution. However, according to documentary records, citrus is the host of these pests above, and they are distributed in Turkiye. Chinese side suggests that targeted measures should be taken to prevent and control these pests.

References:

1. Dogmus-Lehtijarvi T., et al. 2014. First Report of *Phytophthora syringae* on *Cedrus libani* in Turkey. Plant Disease, 98 (6): 846
2. www.cabi.org/cpc

In order to accelerate the access of Turkish citrus exports to China,

Address: No.6, Jian Guo Men Nei Avenue, Beijing 100730, People's Republic of China
Phone: (86 10) 6519 4949 Fax: (86 10) 6519 4712 E-mail: pqdgacc@126.com

GENERAL ADMINISTRATION OF CUSTOMS OF P. R. CHINA

both sides shall consider carrying out field assessment of citrus exports to China in accordance with the progress of risk analysis. In consideration of the current pandemic spreading, Chinese side suggests using virtual assessment via remote video inspection instead of on-site risk analysis and investigation. The Chinese side has developed a draft work plan for remote risk analysis and inspection (see attachment), and we are looking forward to the comments from your side.

The General Administration of Customs of the People's Republic of China avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of the Republic of Turkiye in China the assurances of its highest consideration.

Department of Animal and Plant Quarantine,
General Administration of Customs, PRC
Sep 19th, 2022

Cc: Chinese Embassy in Turkiye

Work Plan of Remote Risk Analysis Inspection on Turkish citrus exports to China (draft)

According to the progress of risk analysis, the General Administration of Customs of China plans to conduct risk analysis and investigation on the pest control measures of Turkish citrus to be exported to China, of which is to improve the risk analysis report, and promote the safe export of Turkish citrus to China.

Regarding to the current spread of COVID-19, this investigation will be conducted remotely. The work plan is as follows,

1. Investigation Personnel and Methods

1.1 Joint Expert Group

A joint expert group shall be set up by the General Administration of Customs of China, the Chinese Embassy in Türkiye (to be confirmed) and Türkiye's phytosanitary authorities to conduct risk analysis and remote inspection. The list of experts will be agreed upon by the three parties. During the inspection, Türkiye's side shall organize relevant export enterprises to cooperate.

1.2 Investigation Methods

The investigation will be carried out in the form of "Video + On-site + Document review". Among them:

1.2.1 Video Investigation.

With the cooperation of Türkiye's experts, Chinese experts will conduct risk analysis and investigation of citrus exports to China through remote video.

1.2.2 On-site Investigation.

Experts from the Chinese Embassy in Türkiye shall go to relevant citrus production areas and, with the cooperation of experts in China via video link, carry out on-site risk analysis and assessment of citrus exports to China together with Turkish experts. The inspection shall include at least pest control, orchard management, packaging plant management, pre-export quarantine and certification system etc.

1.2.3 Document review.

According to the requirements of Chinese side, the Türkiye's side shall prepare relevant technical information (including documents and videos, etc. The requirements for supporting materials to be provided are shown in Part II) on the management of orchards and packaging plants and pest control for exports to China, and Chinese experts will review the documents.

1.2.4 Based on the results of the remote video investigation and document review, the Chinese experts will complete the remote risk analysis and investigation of Turkish citrus exports to China.

2. The content and key points

The investigation mainly includes four aspects:

2.1 Prevention and control of COVID-19 in Turkish citrus enterprises

Supportive documents to be provided include:

2.1.1. The prevention and control requirements of Turkish phytosanitary authorities on COVID-19 in the production and processing of citrus exported to China include health management of employees, prevention and control

requirements in the handling, storage and transportation process, prevention and control requirements in the production and processing process, emergency treatment, cleaning and disinfection, etc.

2.1.2. Records of training on COVID-19 prevention and control conducted by Turkish phytosanitary authorities on citrus orchards and packaging plants.

2.1.3. Implementation of COVID-19 prevention and control measures in the production and processing of citrus exports to China by Turkish citrus enterprises.

2.2 Construction of pest control system for citrus exports to China by Turkish phytosanitary authorities.

Supportive documents to be provided include:

2.2.1 Basic data on pest occurrence during Turkish citrus cultivation.

2.2.2 The control measures of citrus pests exports to China, the implementation of pests monitoring and its results, the operation report of the traceability system or relevant records, especially the pest control measures concerned from China's side.

2.2.3 Requirements and procedures for the registration of citrus orchard packing factories for export to China; List of citrus orchards and packing plants to be exported to China.

2.2.4 Training records of plant epidemic prevention and control in citrus orchards and packaging factories.

2.2.5 Records of daily supervision of citrus orchards and packing factories.

2.2.6 Pre-export inspection and quarantine of citrus exported to China from the Turkish authorities, including the information of quarantine institutions and laboratories, export quarantine procedures, sampling ratios, quarantine methods and inspection standards; Records of laboratory pest detection results, records of citrus samples (e.g. pesticide residues) tested by authorized/accredited laboratories, etc.

2.3 Pest control and quality control of citrus enterprises in Türkiye

Supportive documents to be provided include:

2.3.1 Floor Plan of orchard and packing factory under investigation.

2.3.2 The operation of pest epidemic prevention management system in orchards, including the survey records and survey summary of pests in orchards, pest control measures taken, etc.

2.3.3 Prevention and control measures of harmful organisms in packaging factory and related situation.

2.3.4 Application of pesticides during growth and packaging of citrus (such as type of pesticides, application time, concentration, frequency, application area, etc.)

2.3.5 Training status and records of technical personnel of citrus enterprises technical personnel.

2.4 Picking, transportation and packaging process of Citrus exports to China.

To provide recorded videos, and spot check the qualified on-site video during the inspection, including:

2.4.1 Orchard field management, such as citrus management during growth, picking site, etc.

2.4.2 The whole process of Citrus packaging factory from raw status till products, including raw materials to the factory, citrus sorting (if any), cleaning (if any), packaging, storage, shipping and other packaging processing.

3. Other requirements

3.1 The relevant preparatory work before the inspection.

In order to ensure the progress of the inspection, both sides should strengthen contact and make the following preparations in advance:

3.1.1 Two sides shall determine the specific date and schedule of the inspection, includes the list of investigation personnel of both sides, related work to be prepared in advance and special notices etc.

3.1.2 All verification materials, including various text and video materials, should be prepared in advance according to the requirements of the inspection content and key points, and submitted to the Chinese experts.

For the video of orchards and packing plants, the video data of at least one representative orchard and one packing plant should be provided in each producing area according to the distribution of major export producing areas. The Video can be introduced or illustrated in Chinese or English.

3.1.3 Turkish side shall prepare necessary inspection tools in advance, such as centrifuge tubes, tweezers, sample bags, alcohol cotton, hand-held magnifying glasses, filming equipment, etc.

3.1.4 During the inspection, the Turkish side shall ensure that all relevant Turkish personnel are in place and respond to the inquiries or investigations of

the Chinese expert team at any time, so as to avoid the delayed progress of the inspection work due to the absence of personnel.

3.2 Notification of survey results

China's side will inform Turkey's side of the investigation results. Turkey's side should complete the corrections or supplement as soon as possible if those relevant supporting documents are required. The Chinese experts will complete the risk assessment report based on the results of the risk analysis and investigation and the technical data provided by the Turkish side earlier. Both sides will also hold technical consultations on the Plant quarantine of imported citrus requirements and then finalize the text of the protocol as soon as possible.

Türkiye'nin Çin'e yaptığı Narenciye ihracatında zararlı kontrol önlemlerinin yorumlarına ilişkin nota

Türkiye Cumhuriyeti Çin Büyükelçiliği

Türkiye'nin Çin'e yaptığı narenciye ihracatının haşere kontrolüne yönelik tedbirler hakkındaki notanız alınmıştır. Çinli uzmanlar tarafından yapılan incelemelerin ardından yanıtımız şu şekildedir:

1. *Ceratitis capitata*, *Aceria Sheldoni*, *Ectomyelois ceratoniae*, *Deuterophoma tracheiphila* ve *Prays citri* ile ilgili olarak,

Her iki tarafın da yukarıda belirtilen beş zararlının karantina kontrolü konusunda bir anlaşmaya varmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Çin tarafı, *Ceratitis kapitata* için uygulanan operasyonlar ve kontrol için kapsamlı önlemler ile soğuk işleme önlemlerini kabul etmiştir. Soğuk işlem göstergeleri için gereksinimler aşağıdaki gibidir:

1,11°C veya altı (küspe sıcaklığı), 14 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

1,67°C veya altı (küspe sıcaklığı), 16 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

2,22°C veya altı (küspe sıcaklığı), 18 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

2. *Xylella fastidiosa* ile ilgili olarak

Türk tarafının Türkiye'de xylem fastidiosa bakterisinin bulunmadığını doğrulayan belgeler kapsamında Çin tarafı bu zararlıyı kontrollü organizmalar listesinden çıkarmayı kabul etmektedir.

3. *Ceroplastes rusci*, *Pantomorus cervinus* ile ilgili olarak

Türk tarafı, narenciyelerin (limon dahil) *Ceroplastes rusci* ve *Pantomorus cervinus*'un konakçısı olduğu konusunda hemfikirdir, ancak bu arada Türkiye'de çok sayıda konakçı ve doğal zararlı bulunduğunu ve bu iki zararlıyı kontrol etmek için herhangi bir önlem alınması gerekmediğini vurgulamıştır.

Bu iki zararlı, Çin'de ithalat bitki sağlığı zararlılarıdır. Popülasyon yoğunluğunu azaltmak için meyve bahçesi izleme ve uygun fiziksel, biyolojik veya kimyasal kontrol önlemlerinin alınmasını ve artırılmış giderme işleminin hasat sonrası üretim ve işleme taraması yoluyla gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmek isteriz.

4. *Selenaspidus articulates*, *Phytophthora hibernalis*,
Phytophthora syringae ve Apple stem grooving virüsü ile ilgili olarak

Türk tarafı, bu dört zararlının Türkiye'de nadir görüldüğünü, narenciyeye zarar vermediğini veya herhangi bir yayılımının olmadığını belirtmektedir. Ancak belge kayıtlarına göre narenciye yukarıdaki bu zararlıların konakçısıdır ve Türkiye'de yayılım göstermektedir. Çin tarafı, bu zararlıları önlemek ve kontrol altına almak için hedefe yönelik önlemlerin alınması gerektiğini öne sürmektedir.

Referanslar:

ÇİN HALK CUMHURİYETİ GÜMRÜK GENEL İDARESİ

1. Dogmus-Lehtijarvi T., et al. 2014. Türkiye'de Cedrus libani türünde bulunan Phytophthora syringae ile ilgili İlk Rapor. Bitki Hasatlıkları, 98 (6): 846
2. www.cabi.org/cpc

Türkiye narenciye ihracatının Çin'e erişimini hızlandırmak için, risk analizinin ilerlemesine göre her iki taraf da Çin'e narenciye ihracatına yönelik saha değerlendirmesi yapmayı düşünecektir. Mevcut pandemi salgını göz önüne alındığında, Çin tarafı, yerinde risk analizi ve inceleme yerine uzaktan video incelemesi yoluyla sanal değerlendirme yapılmasını önermektedir. Çin tarafı, uzaktan risk analizi ve inceleme için bir taslak çalışma planı geliştirmiştir (eke bakınız) ve yorumlarınızı beklemektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine olan içten bağlılıklarını bir kez daha deneyimlemeyi ummaktadır.

Hayvan ve Bitki Karantina Dairesi

Gümrük İdaresi, PRC

19 Eylül 2022

Bilgi: Türkiye Çin Büyükelçiliği

Türkiye'nin Çin'e yaptığı Narenciye ihracatında zararlı kontrol önlemlerinin yorumlarına ilişkin nota

Türkiye Cumhuriyeti Çin Büyükelçiliği

Türkiye'nin Çin'e yaptığı narenciye ihracatının haşere kontrolüne yönelik tedbirler hakkındaki notanız alınmıştır. Çinli uzmanlar tarafından yapılan incelemelerin ardından yanıtımız şu şekildedir:

1. *Ceratitis capitata*, *Aceria Sheldoni*, *Ectomyelois ceratoniae*, *Deuterophoma tracheiphila* ve *Prays citri* ile ilgili olarak,

Her iki tarafın da yukarıda belirtilen beş zararlının karantina kontrolü konusunda bir anlaşmaya varmasını memnuniyetle karşılıyoruz. Çin tarafı, *Ceratitis kapitata* için uygulanan operasyonlar ve kontrol için kapsamlı önlemler ile soğuk işleme önlemlerini kabul etmiştir. Soğuk işlem göstergeleri için gereksinimler aşağıdaki gibidir:

1,11°C veya altı (küspe sıcaklığı), 14 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

1,67°C veya altı (küspe sıcaklığı), 16 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

2,22°C veya altı (küspe sıcaklığı), 18 gün veya daha fazla sürekli işlem; veya

2. *Xylella fastidiosa* ile ilgili olarak

Türk tarafının Türkiye'de xylem fastidiosa bakterisinin bulunmadığını doğrulayan belgeler kapsamında Çin tarafı bu zararlıyı kontrollü organizmalar listesinden çıkarmayı kabul etmektedir.

3. *Ceroplastes rusci*, *Pantomorus cervinus* ile ilgili olarak

Türk tarafı, narenciyelerin (limon dahil) *Ceroplastes rusci* ve *Pantomorus cervinus*'un konakçısı olduğu konusunda hemfikirdir, ancak bu arada Türkiye'de çok sayıda konakçı ve doğal zararlı bulunduğunu ve bu iki zararlıyı kontrol etmek için herhangi bir önlem alınması gerekmediğini vurgulamıştır.

Bu iki zararlı, Çin'de ithalat bitki sağlığı zararlılarıdır. Popülasyon yoğunluğunu azaltmak için meyve bahçesi izleme ve uygun fiziksel, biyolojik veya kimyasal kontrol önlemlerinin alınmasını ve artırılmış giderme işleminin hasat sonrası üretim ve işleme taraması yoluyla gerçekleştirilmesi gerektiğini belirtmek isteriz.

4. *Selenaspidus articulates*, *Phytophthora hibernalis*,
Phytophthora syringae ve Apple stem grooving virüsü ile ilgili olarak

Türk tarafı, bu dört zararlının Türkiye'de nadir görüldüğünü, narenciyeye zarar vermediğini veya herhangi bir yayılımının olmadığını belirtmektedir. Ancak belge kayıtlarına göre narenciye yukarıdaki bu zararlıların konakçısıdır ve Türkiye'de yayılım göstermektedir. Çin tarafı, bu zararlıları önlemek ve kontrol altına almak için hedefe yönelik önlemlerin alınması gerektiğini öne sürmektedir.

Referanslar:

ÇİN HALK CUMHURİYETİ GÜMRÜK GENEL İDARESİ

1. Dogmus-Lehtijarvi T., et al. 2014. Türkiye'de Cedrus libani türünde bulunan Phytophthora syringae ile ilgili İlk Rapor. Bitki Hasatlıkları, 98 (6): 846
2. www.cabi.org/cpc

Türkiye narenciye ihracatının Çin'e erişimini hızlandırmak için, risk analizinin ilerlemesine göre her iki taraf da Çin'e narenciye ihracatına yönelik saha değerlendirmesi yapmayı düşünecektir. Mevcut pandemi salgını göz önüne alındığında, Çin tarafı, yerinde risk analizi ve inceleme yerine uzaktan video incelemesi yoluyla sanal değerlendirme yapılmasını önermektedir. Çin tarafı, uzaktan risk analizi ve inceleme için bir taslak çalışma planı geliştirmiştir (eke bakınız) ve yorumlarınızı beklemektedir.

Çin Halk Cumhuriyeti Gümrükler Genel İdaresi, Türkiye Cumhuriyeti Büyükelçiliğine olan içten bağlılıklarını bir kez daha deneyimlemeyi ummaktadır.

Hayvan ve Bitki Karantina Dairesi

Gümrük İdaresi, PRC

19 Eylül 2022

Bilgi: Türkiye Çin Büyükelçiliği